

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119203420
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7119203420.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členiek senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej v právnej veci navrhovateľa H. C. nar. X.XX.XXXX bývajúci v W. na B. X zastúpeného JUDr. Tatianou Jánošíkovou advokátkou so sídlom v Košiciach na Rooseveltovej 6 proti manželke Ing. Q. K. nar. X.X.XXXX bývajúcej v W. na B. X v konaní o rozvod manželstva o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 9.7.2021, č. k. 18Pc/24/2019-176 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. rozviedol manželstvo manželov a vo výroku II. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie založil na zistení, že manželia nežijú manželský život už dlhšiu dobu, nehospodária spolu, ani nevedú spoločnú domácnosť, ich manželstvo je trvalo a vážne rozvrátené a je len formálnym zväzkom. Príčinou rozvratu manželstva je vzájomné citové odcudzenie a vzájomné vzťahy sú tak vážne rozvrátené, že nie je predpoklad, aby obnovili manželské spolužitie, preto manželstvo s poukazom na ust. § 22, § 23 Zákona o rodine rozviedol. Zároveň sa vysporiadal aj s otázkou, či bolo manželstvo účastníkov už skôr rozvedené. S poukazom na ust. § 23 Zákona o rodine uviedol, že manželstvo môže byť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky zrušené rozvodom výlučne súdnym rozhodnutím. Slovenský právny poriadok umožňuje uznať cudzie rozhodnutie a dohody v rodinných vzťahoch za podmienok stanovených zákonom č. 97/1963 Zb. o Medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Predložená dohoda rozvodovej zmluvy uzavretá v Marockom kráľovstve sa však prieči slovenskému verejnému poriadku. Slovenský právny poriadok nepozná právny inštitút akým je rozvodová dohoda alebo dohoda o rozvode, a teda neumožňuje manželom spísať dohodu, resp. zmluvu, ktorou sa rozvedie ich manželstvo vrátane dohody spísanej alebo osvedčenej u notára. Uvedené nie je možné ani schválením súdu, preto považoval rozvodovú zmluvu za dohodu, ktorá sa prieči slovenskému verejnému poriadku v zmysle ust. § 64 písm. f/ ZMPSP. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku o rozvode manželstva podala v zákonnej lehote odvolanie manželka. Uviedla, že súd prvej inštancie jej zabránil splneniu procesných podmienok a nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. O rozvode manželstva rozhodol nesprávne a rozhodoval nesprávne obsadený súd, pretože manželstvo bolo rozvedené v roku 2015 v Maroku a na Slovensku to mal legalizovať krajský súd. Manžel doložil rozvodové papiere z roku 2015 v Maroku. Rozvod uskutočnený v Maroku mal uznať krajský súd na to určený. Súdne konanie malo množstvo pochybení, ktoré viedli k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci a súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V

ďalšom nebolo umožnené vypovedať svedkom, ktorým by protistrana mohla klásť otázky vo vzťahu k páchaníu trestnej činnosti občana Maroka na území Európskej únie. Nesúhlasí s rozsudkom v znení dlhodobého rozvratu zapríčineného nezáujmom o manželské spolužitie a rodinný život a žiadala o legalizáciu rozvodu manželstva z roku 2015 na príslušnom krajskom súde. Na súde manžel krivo svedčil o nej a jej práva ako občianky Európskej únie boli porušené. Taktiež žiada o dokázanie medzinárodného zločinu spáchanom na jej osobe. Okrem iného uviedla, že o rozvode manželstva na marockom súde nič nevedela dovtedy, kým jej tom sám navrhovateľ nepovedal a kým si to nedala zistiť advokátskou kanceláriou v Maroku v roku 2020. Napriek rozvodu páchal naďalej trestné činy nielen na jej osobe, s ktorou odmietal bezpodielové manželstvo. S plným vedomím páchal ďalšie trestné činy a po roku 2015 nezákonne zobral pôžičku z banky na byt, založil firmu, podal návrh na rozvod manželstva, klamal zamestnávateľovi, krivo svedčil na súde a pred OČTK. Nie je pravdou, že sa podieľala na rozvrate manželstva, bol to navrhovateľ, ktorý odmietal mať deti a ktorý ju začal podvádzať s inou ženou. Každá manželka, ktorú manžel ignoruje má pravo na to, aby ho upodozrievala, že svoje biologické potreby si vykonáva mimo manželstva. Keďže ju navrhovateľ oklamal žiadala svedkov, rodinu, kamarátov aby to dokázali. Nakoľko rozhodnutie Okresného súdu Košice I vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci žiada, aby súdna dokumentácia bola postúpená na príslušný krajský súd, ktorý by mal legalizovať rozvod v Maroku z roku 2015.

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu manželky uviedol, že ho považuje za neopodstatnené a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. K tvrdeniu manželky, že súd jej mal zabrániť naplniť procesné podmienky a nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočniť jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces uvádza, že manželka nekonkretizovala údajný nesprávny procesný postup súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. K námietke, že o rozvode rozhodoval súd nesprávne a nesprávne obsadený súd, pretože rozvod v Maroku mal legalizovať krajský súd na to určený uvádza, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázala existencia rozhodnutia marockého súdu, ktorým by bolo manželstvo účastníkov rozvedené, preto nebolo čo legalizovať krajským súdom. V konaní bola predložená iba kópia prekladu dohody tej rozvodovej zmluvy, s ktorým dôkazom sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal, keď vyslovil právne posúdenie tejto tzv. rozvodovej zmluvy v bode 17. rozsudku. Rozvodová zmluva spísaná notárom v Maroku nie je súdnym rozhodnutím spôsobilým pre uznanie v Slovenskej republike z dôvodu jeho rozporu so slovenským právnym poriadkom podľa ust. § 64 písm. f/ zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Právomoc slovenského súdu konať a rozhodnúť vo veci je daná podľa § 38 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. citovaného zákona. Keďže manželka je občianku SR je daná právomoc slovenského súdu vo veciach rozvodu. Manželka na jednej strane s návrhom na rozvod súhlasí, sama participuje na spísaní návrhu na rozvod manželstva, neskôr namieta, že rozvod bol už skôr realizovaný v Maroku, čím spochybňuje konanie, ktorého začatie iniciovala spolu s manželom, následne so späťvzatím návrhu na rozvod nesúhlasí, čím prejavuje vôľu, aby súd vo veci konal a keď súd rozhodne o rozvode, podá voči nemu odvolanie. Procesné správanie manželky je rozporuplné a protichodné. Podľa jeho názoru podala odvolanie proti odôvodneniu rozsudku, keďže s rozvodom manželstva na súde vyslovene súhlasila a podaným odvolaním sleduje najmä to, aby súd pozmenil dôvody rozvodu manželstva a aby do odôvodnenia rozhodnutia súd poňal ňou vykonštruované dôvody rozvodu. V ďalšom žiada legalizáciu rozhodnutia o rozvode pričom takéto rozhodnutie neexistuje a rozvodová zmluva nemá povahu súdneho rozhodnutia. Všetky ostatné tvrdenia uvádzané manželkou sú prejavom jej snahy spôsobiť mu rôzne schválnosti a strpčovať mu ako cudzincovi život na Slovensku. Tvrdenia manželky o trestných činoch sú osočovaním jeho osoby a všetky tieto tvrdenia sú nepravdivé. Na území Slovenskej republiky žije bezúhonným spôsobom života, je vzdelaný, pracuje v IT oblasti ako teamleader so znalosťou niekoľkých cudzích jazykov, svojimi schopnosťami a pracovnými skúsenosťami si vie zabezpečiť veľmi slušnú životnú úroveň. Tvrdenia manželky, že jej súd neumožnil vyjadriť sa k podstatným skutočnostiam nie sú pravdivé. Manželka je voči nemu veľmi nepriateľsky naladená, čo vyplýva aj z jej odvolania. Touto nevraživosťou voči nemu bol poznačený aj priebeh súdneho pojednávania. Z tohto dôvodu musel súd usmerňovať správanie manželky na pojednávaní v zmysle, aby sa vyjadrovala k skutočnostiam významným pre prejednávanú vec. Popiera a označuje za vymyslené a absurdné všetky obvinenia manželky z údajnej trestnej činnosti, či akéhokoľvek nekalého alebo zištného konania voči nej, štátnym orgánom alebo komukoľvek inému.

5. Manželka podaním z 22.9.2021 uviedla, že v odvolaní je definovaný dôvod proti rozhodnutiu Okresného súdu Košice I. Základnou požiadavku je to, aby Slovenská republika v zastúpení príslušného

krajského súdu uzákonila podľa zákonov SR rozvod medzinárodného manželstva navrhovateľa a jej ako občianky EÚ na základe súdneho rozhodnutia o rozvode manželstva z roku 2015 v Agadire v Maroku.

6. Ďalšie vyjadrenia doručené neboli.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 13.12.2019 spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP v spojení s § 66 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

10. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal aj s námietkami manželky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili v podstate jej obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o rozvode manželstva. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o rozvode manželstva, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

11. Odvolaciu argumentáciu manželky možno zhrnúť tak, že namieta nedostatok vecnej príslušnosti súdu prvej inštancie, ktorý rozhodoval o rozvode manželstva, nakoľko neboli splnené procesné podmienky. Odvolací súd uvádza, že skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. K uvedenej odvolacej argumentácii manželky je dôležité stručne uviesť rozhodné okolnosti. Účastníci uzavreli manželstvo dňa 12.10.2011 v Agadire v Marockom kráľovstve. Manželstvo bolo zapísané v osobitnej matrike Ministerstva vnútra vo zväzku OM/76 ročník 2011 na strane 255 pod poradovým číslom 510. Podľa predloženej dohodnutej rozvodovej zmluvy z 29.12.2015 spísanej 16.12.2015 na oddelení poradenstva rodinného práva Okresného súdu v Agadire v Marockom kráľovstve č. 2046/15 obaja manželia súhlasne vyhlásili, že chcú manželstvo rozviesť v súlade s dohodnutou rozvodovou zmluvou. Argumentácia manželky je zmätočná, keď na jednej strane vo vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva uvádza, že uznanie cudzieho rozhodnutia nie je možné nakoľko slovenský právny poriadok dohodu o rozvode manželstva nepozná a na strane druhej žiada o uznanie tohto cudzieho rozhodnutia, ktoré ani nemala podpísať. K uvedenému je potrebné uviesť aj to, že v konaní nebol predložený originál dokumentu - dohodnutej rozvodovej zmluvy v arabskom jazyku, ale iba jeho preklad v slovenskom jazyku. Z takto predloženého dokumentu bez potvrdenia, že ide o overený preklad listiny, ktorej originál ani nebol pripojený, nemožno jednoznačne vyvodiť, či vôbec takáto dohoda bola medzi manželmi uzavretá. V ďalšom navrhovateľ na pojednávaní 9.7.2021 potvrdil, že síce boli s manželkou za sudcom v Maroku, ale k rozvodu nedošlo a ani nemá vedomosť o rozvode ich manželstva v Maroku. Manželka vo vzťahu k dohode o rozvode manželstva poukazovala na to, že o žiadnom rozvode v Maroku nevedela, pri jednotlivých úkonoch v rozvodovom konaní nebola, nakoľko sa tam nezdržovala a jedinou listinou, ktorú podpísala, bola žiadosť o poskytnutie úveru na zakúpenie apartmánu v Maroku. Manželka tak pred súdom prvej inštancie zhodne tvrdila, že o rozvode ich manželstva v Marockom kráľovstve nemajú vedomosť. V prejednávacom prípade teda niet rozhodnutia svedčiaceho o rozvode manželstva. Manželstvo účastníkov na území Slovenskej republiky v čase podania návrhu právne trvalo. Pre konanie na súde prvej inštancie bolo podstatné, že účastníci nepredložili žiadne cudzie uznané rozhodnutie (dohodnutú rozvodovú zmluvu), ktoré by v prípade jeho predloženia bránilo súdu pokračovaniu v konaní z dôvodu zrušenia manželstva iným rozhodnutím. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade s ust. § 38 ods. 1 ZMPSP, nakoľko bola daná jeho právomoc rozhodovať vo veci rozvodu, keďže manželka je slovenským občanom a v konečnom dôsledku bol aj vecne, miestne

príslušný na konanie o rozvod manželstva v súlade s ustanoveniami Civilného mimosporového konania. V ďalšom je potrebné uviesť, že ani odvolací súd nie je oprávnený postúpiť vec inému krajskému súdu na uznanie cudzieho rozhodnutia, nakoľko z obsahu návrhu navrhovateľa jednoznačne vyplýva čoho sa domáha t.j. rozvodu manželstva. Odvolací súd preto dospel k záveru, že konanie netrpelo vadami brániacimi súdu v konaní a rozhodnutí vo veci samej.

12. Vo vzťahu k odvolacieho dôvodu manželky, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutočný stav veci je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať vo veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/2003). Odvolacia argumentácia manželky vo vzťahu k nevypočítaniu svedkov nie je dôvodná, nakoľko zo zápisnice o pojednávaní z 9.7.2021 vyplýva, že návrhy na doplnenie dokazovania nemá a súhlasí s rozvodom. Zároveň je potrebné podotknúť, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať nato, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať podstatný skutkový poznatok uvedený účastníkom konania, ak tento skutkový poznatok nebude preukazovať iným spôsobom. Na druhej strane je potrebné vylúčiť taký dôkaz, ktorý nemôže smerovať k preukázaniu sporných skutočností, a teda týka sa skutočností právne bezvýznamných a tiež takých, ktoré účastníci navrhli s úmyslom predložiť súdne konanie. Dokazovanie správania navrhovateľa na ktoré poukazuje v odvolaní manželka prekračuje rámec konania o rozvod manželstva, nakoľko patrí do kompetencie iných úradov eventuálne orgánov činných v trestnom konaní, preto aj výsluch svedkov v uvedenom smere je nadbytočný

13. K odvolaciemu dôvodu manželky, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, odvolací súd podotýka, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

14. K odvolaciemu dôvodu manželky je v ďalšom potrebné uviesť, že podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj IV. ÚS 252/2004, I. ÚS 50/2004, II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozsudok nepreskúmateľným ani nezákonným.

15. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že odôvodnenosť rozvodu sa opiera o hmotno-právne dôvody dané § 23 ods. 1 Zákona o rodine. Súd musí dospieť k záveru, že manželstvo už viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť až vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje. Odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v manželstve pretrváva dlhodobý rozvrat zapríčinený nezáujmom o manželské spolužitie a o rodinný život, pričom manželia nežijú spolu od roku 2019. Navrhovateľ poprel možnosť obnovy manželského a partnerského spolužitia a na týchto svojich postojoch zotrval aj v priebehu odvolacieho konania. Napokon obaja manželia presvedčivo deklarovali nezáujem zotrvať v manželstve, čomu nasvedčuje aj vyjadrenie manželky vyplývajúce zo zápisnice z 9.7.2021v tom zmysle, že nemá záujem o ďalšie manželské spolužitie a súhlasila s rozvodom manželstva, ktoré považuje za vážne a trvalo rozvrátené. V predmetnom prípade nie je možné trvať na zachovaní manželstva, ak dlhodobo neplní základné funkcie, čo vyplýva z postoja oboch manželov a jeho zachovanie, prípadne zrušenie z dôvodov uvádzaných manželkou nie sú opodstatnené, nakoľko spočívajú hlavne v jej nesúhlase s rozhodnutím súdu prvej inštancie .

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).